

4 maja 2023 roku

LIST OTWARTY – EU VOTING SCHOOL SCHEME

W imieniu Fundacji Green REV Institute, operatora Koalicji Future Food4Climate, zrzeszającej 83 organizacje społeczeństwa obywatelskiego, **apelujemy o podjęcie działań na rzecz wprowadzenia zmian w Programie EU School Scheme¹, które doprowadzą do włączenia do Programu roślinnych zamienników mleka oraz ograniczą (docelowo wyeliminują) promocję mleka i produktów mlecznych w szkołach, które to działania mogą znaleźć odzwierciedlenie w treści rezolucji Parlamentu Europejskiego skierowanej do Komisji Europejskiej.**

Musimy pamiętać, że poprzez m.in. EU School Scheme Unia Europejska wykazuje przywództwo w walce ze zmianami klimatycznymi, a także daje przykład dekarbonizacji swojej gospodarki – w tym przypadku poprzez promowanie przejścia na dietę roślinną. Program EU School Scheme ma zasadnicze znaczenie dla promowania zrównoważonych i zdrowych nawyków żywieniowych wśród dzieci. Włączenie żywności pochodzenia roślinnego, takiej jak roślinne zamienniki mleka (wzbogacone napoje roślinne), do EU School Scheme jest ważnym narzędziem promowania zrównoważonych diet roślinnych. Włączenie takie spełni również aspekt równościowy i będzie służyło realizacji prawa wyboru dzieci i ich rodziców.

Nie można zapominać również o zdrowotnych aspektach włączenia do programu produktów pochodzenia roślinnego – wspieranie promocji mleka i produktów mlecznych wytwarzanych przez sektor tzw. rolnictwa przemysłowego jest oczywiście sprzeczne z interesami zdrowotnymi dzieci w wieku szkolnym. Mleko i produkty mleczne są głównym źródłem niezdrowych tłuszczów nasyconych w diecie, a także najczęstszymi alergenami pokarmowymi na świecie. Kolejną ważną kwestią jest masowe stosowanie antybiotyków przez hodowców bydła. Ich obecność w produktach mlecznych jest szkodliwa dla zdrowia człowieka. Zdaniem Unii Europejskiej przejście na produkcję roślinną będzie też krokiem w kierunku zapobiegania nowotworom². Należy również pamiętać, że produkcja mleka i przetworów mlecznych jest domeną ferm przemysłowych – a te mają drastycznie negatywny wpływ na jakość życia ludzi mieszkających w ich pobliżu, prowadząc do zanieczyszczenia wody, gleby i powietrza, wydzielając zapachy i hałas, w praktyce uniemożliwiając życie w ich otoczeniu.

¹ Pełna nazwa: EU school fruit, vegetables and milk scheme.

² Europe's Beating Cancer Plan; https://health.ec.europa.eu/system/files/2022-02/eu_cancer-plan_en_0.pdf.

Włączenie roślinnych zamienników mleka do EU School Scheme będzie również realizacją postulatów nowej inicjatywy Komisji Europejskiej – EU SFS Law³. Określi ono ogólne zasady i cele, a także wymogi i obowiązki wszystkich podmiotów w unijnym systemie żywnościowym. Ma na celu zapewnienie prawdziwie zrównoważonego systemu żywnościowego UE i określi ono przepisy dotyczące między innymi minimalnych kryteriów dla zrównoważonych zamówień publicznych. Wprowadzenie roślinnych zamienników mleka do szkół będzie spełniać niniejsze założenie SFS EU Law.

Wskazujemy, że już sama Komisja Europejska w ocenie Programu EU School Scheme wskazywała, że zainteresowanie mlekiem pochodzenia zwierzęcego w Programie regularnie spada, a już jeden na czterech obywateli Unii Europejskiej chciałby uwzględnienia w EU School Scheme alternatyw dla mleka pochodzenia zwierzęcego. Przeciwno takiemu podejściu pozycjonują się głównie organizacje i grupy interesu powiązane ze środowiskiem eksploatującym zwierzęta w produkcji – takie jak COPA-COGECA oraz European Dairy Association. Podejmują one działania wprost wykluczające mleka roślinne z Programu.

Niestety, wbrew stanowisku świata nauki oraz praw osób uczniowskich, powyższe postulaty zostały zignorowane na etapie prac w Komisji AGRI. Mimo wielu apeli kierowanych przez naukowców, organizacje pozarządowe, osoby aktywistyczne, 22 marca głosowanie w sprawie EU School Scheme zakończyło się porażką ambitnych działań na rzecz zrównoważonego systemu żywnościowego. W ramach głosowania członkowie i członkinie Komisji opowiedzieli się za zwiększeniem finansowania programu bez wprowadzania w nim merytorycznych zmian oraz za rozwiązaniami typu „greenwashing” czyli zwiększeniem w programie ilości mleka z hodowli ekologicznych. Jednocześnie posłuchu nie znalazła idea wprowadzenia do programu mleka pochodzenia roślinnego, które jest zdecydowanie zdrowsze dla ludzi, nie szkodzi środowisku oraz zapewnia poszanowanie praw zwierząt.

Jednak zmiana na etapie prac parlamentarnych w Parlamencie Europejskim wciąż jest możliwa. Szanowni Państwo, potrzebujemy EU School Scheme jako programu, który realnie wpisuje się w założenia EU Farm2Fork Strategy, Europe's Beating Cancer Plan oraz SFS EU Law i je uzupełnia! Fundusze w ramach EU School Scheme nie mogą wspierać ferm przemysłowych, zaniku bioróżnorodności oraz nie mogą prowadzić do wykluczenia grup osób uczniowskich w szkołach.

³ Pełna nazwa: EU Sustainable Food System Law.

O Green REV:

Misją Fundacji Green REV Institute jest zmienianie i budowanie świata w szacunku dla człowieka, zwierząt i klimatu. Zauważamy, że współczesne rolnictwo przestało być tym, które znaliśmy. Stało się przemysłem, który wpływa na jakość życia i zdrowie ludzi, zmiany klimatyczne i uprzedmiotowienie zwierząt. Następuje koncentracja produkcji żywności, rośnie skala rolnictwa przemysłowego i maleje liczba małych, rodzinnych gospodarstw. Troska o zdrowie i wysoką jakość produktów została zastąpiona rachunkiem zysków i strat, i walką o jak najniższe koszty produkcji. Przemysłowe rolnictwo zmienia klimat, sprawia, że ludzie tracą prawo do życia w czystym środowisku. Wskazujemy więc, że prawo musi podążać za naszymi potrzebami, zmianami społecznymi, musi nas skutecznie chronić – dlatego też podejmujemy działania w duchu jego zmiany. Green REV Institute jest organizacją członkowską międzynarodowych koalicji 50by40, World Federation for Animals, Eurogroup for Animals, European Vegetarian Union, TAPP Coalition, Aquatic Animal Alliance, organizacją akredytowaną przy Programie Środowiskowym ONZ (UNEP), oraz jedną z 10 NGO w ramach EU Platform on Animal Welfare.

Future Food 4 Climate to koalicja organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zrzeszająca 83 organizacje z Polski i Ukrainy, która podejmuje działania rzecznicze i strażnicze, angażuje i mobilizuje do działań, aktywizmu na rzecz sprawiedliwej transformacji systemu żywnościowego.